

دانشکده شیعه شناسی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته شیعه شناسی

بررسی رویکرد شبکه های ماهواره ای وهابی فارسی زبان

نسبت به اهل بیت (علیهم السلام)

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر مهدی فرمانیان

استاد مشاور:

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر محسن مروجی طبسی

دانشجو:

محمد علی ملا عبدالصمد

بهمن ۹۸

چکیده

پژوهش موجود به بررسی رویکرد شبکه های ماهواره ای وهابی فارسی زبان نسبت به اهل بیت علیهم السلام می پردازد. از آنجا که در سال های اخیر شبکه های متعدد فارسی زبان راه اندازی شده است، که بخش قابل توجهی از آنها به منظور تأثیرگذاری بر فرهنگ اسلامی رویکرد تهاجمی و تخریبی داشته اند. بدین لحاظ این پژوهش به منظور درک و شناخت بهتر رویکردهای شبکه های فارسی زبان وهابی، با چهار شبکه به نام های "کلمه"، "وصال حق"، "توحید" و "شبکه نور" که قسمت اعظمی از برنامه های آنها به بحث اهل بیت علیهم السلام می پردازد در حال فعالیت هستند از این رو با تاکید بر منابع دست اول کتابخانه ای و به شیوهی توصیفی - تحلیلی سوالی را مطرح نموده است: که شبکه های وهابی نسبت به اهل بیت علیهم السلام چه نوع رویکردهایی را اتخاذ کرده اند. با این فرض که رویکرد این شبکه ها گاهی سلبی و به توهین و اتهامات ناروا و شبهه افکنی نسبت به اهل بیت علیهم السلام و گاهی هم ایجابی است که به بیان اعتراف به فضائل و تظاهر به محبت اهل بیت علیهم السلام می پردازند. لذا برآیند پژوهش ضمن تایید فرضیه حاکی از این است که این شبکه ها ماهواره ای از سویی قصد ترویج و تبلیغ افکار متناقض پاردوکسیکال خود نسبت به اهل بیت علیهم السلام را دارند. و از سویی با پرداختن به شبهات قصد انحراف افکار مخاطبین از اعتقادات خود و معرفی چهره جدیدی از اهل بیت علیهم السلام را دارند.

کلید واژگان: ماهواره، شبکه های ماهواره ای فارسی زبان، وهابی، اهل بیت علیهم السلام.

فهرست مطالب

چکیده.....	۵
مقدمه.....	۱
۱. فصل اول : کلیات و مفاهیم.....	۴
۱-۱. طرح نامه (کلیات و شناسه تحقیق).....	۵
۱-۱-۱. تبیین موضوع.....	۵
۱-۱-۲. سوالات تحقیق.....	۶
۱-۲-۱. سوالات اصلی.....	۶
۱-۲-۲. سوالات فرعی.....	۶
۱-۳-۱. فرضیه های تحقیق.....	۶
۱-۳-۲. فرضیه اصلی.....	۷
۱-۳-۳. فرضیه فرعی.....	۷
۱-۴. اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۸
۱-۵. اهداف تحقیق.....	۹
۱-۶. کاربردهای تحقیق.....	۹
۱-۷. مواد و روش تحقیق.....	۱۰
۱-۸. پیشینه تحقیق.....	۱۰
۱-۹. سازماندهی تحقیق.....	۱۳
۱-۲. مبانی نظری و مفاهیم اساسی تحقیق.....	۱۴

- ۱۵.....۱-۲-۱. مفهوم و مصادیق اهل بیت.....
- ۱۸.....۲-۲-۱. مفهوم و هابیت.....
- ۲۱.....۳-۲-۱. مفهوم ماهواره.....
- ۲۴.....۲. فصل دوم: معرفی شبکه های فارسی زبان وهایی.....
- ۲۶.....۱-۲. جدول اطلاعات مربوط به شبکه های فارسی زبان وهایی.....
- ۲۷.....۱-۲-۲. معرفی شبکه ماهواره ای فارسی زبان کلمه.....
- ۳۰.....۲-۲-۲. عوامل تاثیر گذار شبکه کلمه.....
- ۳۶.....۳-۲. معرفی شبکه ماهواره ای فارسی زبان شبکه نور.....
- ۳۹.....۱-۳-۲. عوامل تاثیر گذار شبکه نور.....
- ۴۰.....۲-۳-۲. جدول مجریان و کارشناسان شبکه جهانی نور.....
- ۴۲.....۴-۲. معرفی شبکه ماهواره ای فارسی زبان شبکه توحید.....
- ۴۷.....۱-۴-۲. عوامل تاثیر گذار شبکه توحید.....
- ۴۹.....۵-۲. معرفی شبکه ماهواره ای فارسی زبان وصال حق.....
- ۵۲.....۱-۵-۲. عوامل تاثیر گذار شبکه وصال حق.....
- ۵۵.....۳. فصل سوم: رویکردهای سلبی نسبت به اهل بیت علیهم السلام.....
- ۵۷.....۱-۳. مبحث اول: انحراف وقایع مستند تاریخی.....
- ۵۷.....۱-۳-۱. گفتار اول: واقعه غدیر و خلافت امام علی (ع).....
- ۵۸.....۱-۳-۱-۱. بند اول: موضوع جانشینی و خلافت حضرت علی (ع).....
- ۶۰.....۱-۳-۱-۲. بند دوم: غدیر خم و شکایت اصحاب از امام علی در لشکر یمن.....
- ۶۲.....۱-۳-۲. گفتار دوم: شهادت حضرت زهرا (س).....
- ۶۲.....۱-۳-۱-۲. بند اول: تبانی حضرت علی با عمر برای شهادت حضرت زهرا.....

- ۳-۱-۳. گفتار سوم: قیام امام حسین..... ۶۶
- ۳-۱-۳-۱. بند اول: شهادت امام حسین اتفاق کوچکی بود، همکاری با خلفا و معاویه..... ۶۶
- ۳-۱-۳-۴. گفتار چهارم: انکار مهدویت..... ۶۸
- ۳-۱-۴-۱. بند اول: مهدویت، جانشینی و خلافت..... ۶۸
- ۳-۲. مبحث دوم: اتهامات دروغ به اهل بیت علیهم السلام..... ۷۱
- ۳-۲-۱. گفتار اول: اتهام فراموشی..... ۷۱
- ۳-۲-۱-۱. بند اول: اشتباه خواندن نماز توسط پیامبر ص..... ۷۱
- ۳-۲-۲. گفتار دوم: عدم علم به احکام الهی..... ۷۴
- ۳-۲-۲-۱. بند اول: موضوع آیه ولایت از روایات ثابت می شود..... ۷۴
- ۳-۳. مبحث سوم: انکار فضایل اهل بیت علیهم السلام..... ۷۷
- ۳-۳-۱. گفتار اول: انکار عصمت اهل بیت علیهم السلام..... ۷۸
- ۳-۳-۱-۱. بند اول: هیچ آیه ای عصمت اهل بیت علیهم السلام را ثابت نمی کند..... ۷۸
- ۳-۳-۲. گفتار دوم: انکار شایستگی برای خلافت..... ۸۴
- ۳-۳-۱-۲. بند اول: موضوع خلافت و امامت حضرت علی..... ۸۴
- ۳-۴. مبحث چهارم: مخالفت با سیره اهل بیت علیهم السلام..... ۸۶
- ۳-۴-۱. گفتار اول: عزاداری..... ۸۷
- ۳-۴-۱-۱. بند اول: نهی سیاه پوشی و نوحه خوانی سر و سینه زدن..... ۸۷
- ۳-۴-۲. گفتار دوم: روزه روز عاشورا..... ۸۹
- ۳-۴-۱-۲. بند اول: روزه برای خوشحالی..... ۸۹
- ۳-۴-۳. گفتار سوم: نماز تراویح..... ۹۲
۴. فصل چهارم: رویکردهای ایجابی نسبت به اهل بیت علیهم السلام..... ۹۶

- ۱-۴. مبحث اول: اعتراف به فضایل اهل بیت..... ۹۸
- ۱-۱-۴. گفتار اول: فتح قلعه های خیبر به دست علی..... ۹۸
- ۲-۴. مبحث دوم: ادعای حسن روابط اهل بیت با خلفا:..... ۱۰۰
- ۱-۲-۴. گفتار اول: تمجید حضرت علی از ابوبکر و عمر..... ۱۰۰
- ۲-۲-۴. گفتار دوم: عدم اختلاف بین حضرت علی (ع) با خلیفه و همکاری با آنان..... ۱۰۲
- ۳-۴. مبحث سوم: تظاهر به محبت اهل بیت..... ۱۰۵
- ۱-۳-۴. گفتار اول: مردگان صدای ما را نمی شنوند و سلام خطاب به امیر المؤمنین..... ۱۰۵
- ۴-۴. مبحث چهارم: نامگذاری اسامی فرزندان اهل بیت به نام خلفا..... ۱۰۹
- ۱-۴-۴. گفتار اول: نام فرزندان ائمه همانم خلفا..... ۱۰۹
- ۵-۴. نتیجه گیری..... ۱۱۳
- فهرست منابع..... ۱۱۵
- سایتهای اینترنتی..... ۱۲۴

مقدمه

اینک سطح جهان به علت شتاب رشد فناوری وسایل ارتباط جمعی، در حال تحول و تغییر روزافزون است. به طوری که به ذهن متبادر است که این ترقی سریع دوره جدیدی را در حیات انسان ها به وجود آورده است. ^۱ و رسانه های جمعی ارائه کننده نقش ها و دیدگاه ها و وضعیت و چگونگی توجه کردن به روش های جدید است که احتمال دارد مردم با متدهای دیگر هیچ وقت به آن ها دسترسی پیدا نکنند. ^۲ به شکلی که عموم بر این باوراند که مهم ترین تغییر در عصر بشر خصوصا در بیست سال گذشته منوط و مرتبط می شود به شکل ارتباط و تحول در نوع رسانه که نام عصر ارتباطات را بر عصر کنونی نهاده اند. ^۳ از این رو آنچه عصر کنونی را از گذشته متفاوت کرده مساله ارتباطات را واجد توجه بیشتری می کند وجود رسانه های ماهواره ای با فناوری پیشرفته است که روز به روز بر سرعت تحولات و رشد آنها افزوده می شود. به صورتی که بعضی صاحب نظران رسانه، دوره جدیدی را در موقعیت رسانه ها تحت عنوان «عصر ماهواره» مطرح نموده اند. این عده معتقدند جامعه جدیدی در حال شکل گیری است که خصوصیت عمده آن حاکمیت تکنولوژی ماهواره ای می باشد. ^۴

ماهواره پدیده ای است که مدت زمانی از هجمه آن به کشورهای اسلامی می گذرد و خواه ناخواه با آن مواجه هستند. پس با توجه به آنچه گفته شد در بین رسانه های جمعی امروزه ماهواره تبدیل به ابزاری شده است که با شکستن دیوار های مختلف فرهنگی و فکری وارد فضای اجتماعی ملت های گوناگون

^۱ شاه محمدی، عبدالرضا، «جایگاه رسانه و فرهنگ در فرآیند جهانی شدن»، فصل نامه پژوهش و سنجش، ص ۸، ۱۳۸۳، ۱۱.

^۲ میناوند، محمدقلی، سعید باقری، حمید قاسمی، «روش های نهادینه کردن ورزش همگانی از طریق رسانه ملی از دیدگاه کارشناسان»، فصلنامه پژوهش های ارتباطی، ش ۱، ۱۳۹۴، ص ۲۴.

^۳ امانلو، حسین، بشقاب های سمی، تهران انتشارات فرآهنگ اندیشه، ۱۳۹۳، ج ۳، ص ۴_۵۹.

^۴ آزاد ارمکی، تقی، تبادل و تقابل فرهنگ در عصر ماهواره، مجموعه مقالات رسانه و فرهنگ، تهران: سروش ۱۳۷۶.

شده و با ارتباط گیری آسان از طریق امواج نا مرئی خود تحرکاتی را در جهان رقم می زند که گاه هزینه های انسانی و مادی فراوانی برای بشریت به همراه دارد که وهابیت نیز از این ابزار ساخته دست بشر دور نمانده است تبلیغ وهابیت در قرون گذشته منحصر از طریق کتب و برخی منابر انجام میشد اما رفته رفته با گسترش ابزار های جدید اطلاع رسانی رنگ و بوی جدیدی به خود گرفت لذا تبلیغ وهابیت، از طریق شبکه های ماهواره ای پدیده ای است که راه را برای آنان سهل کرده است. ورود تبلیغات وهابیت به رسانه های جمعی و ترویج افکار رادیکالی و خشونت طلبانه و تکفیری به همراه استناد به منابع اسلامی، موضوعی نیست که بتوان به راحتی از کنار آن گذشت. امروزه بخش زیادی از تحرکات گروه های مسلح تروریستی- وهابی با پشتیبانی رسانه هایی است که با انتشار افکار مسموم وهابیت محرکی اساسی برای آنها شده و وظیفه جذب بخشی از پیاده نظام دشمن در مقابل مسلمان ها همین رسانه ها هستند. لذا با تاسیس شبکه های ماهواره ای متعدد خوراک لازم را برای حرکت های سلفی و وهابی مهیا شد. بخشی از این شبکه ها که به زبان های مختلف برای ملل مختلف طراحی و برنامه ریزی شده است را شبکه های فارسی زبان تشکیل میدهد. شبکه های وهابی فارسی زبان که به خوبی از اوضاع متشنج منطقه خاورمیانه و پتانسیل موجود در کشور های فارسی زبان برای پیاده کردن طرح های اسلامی مطلع هستند، با پوشیدن لباس اسلام و با قرائتی رادیکالی از منابع اسلامی و بخصوص اهل سنت بصورت شبانه روزی به دنبال انتشار افکار تند خود هستند و دول عربی و استعماری که از مقاومت جمهوری اسلامی ایران در مقابل فشار های مختلف به سطوح آمده اند با استفاده ابزاری از این شبکه ها سعی در ایجاد تغییر در نگرش مردم ایران اسلامی دارند. یک نکته این که این نزاع مذهبی که وهابیت، از طریق شبکه های ماهواره ای با در دست داشت قوای مالی و بنیه سیاسی ایجاد کرده است هدفش پخش برنامه هایی از نوع تبلیغ علیه اهل بیت است و رویکرد و موضع گیری اینها به این شکل است که از هر گونه ابزار و بهانه ای جهت تخریب اهل بیت استفاده می آنها به انکار فضایل اهل بیت علیهم السلام می پردازند و نیر به اهل بیت ع اتهام فراموشی بی تدبیری، عدم علم به احکام الهی، می دهند سیره اهل بیت ع و روز عاشورا، عزاداری ، نیز روزه داری را به تمسخر می گیرند در کل به اهل بیت ع اهانت می کند.

البته آنچه خطر این تهدیدات را روز افزون پر رنگ می‌کند تغییر سیاست‌ها، رویکردها و روش‌های تبلیغی و هابیت از حالتی افراط‌گرایانه و تعصیب آمیز به وضعیتی تساهل آمیز و همراه با لحاظ اقتضای شرایط زمانی- مکانی و نوع مخاطب است. هر مقدار ناسزاگویی‌های گذشته اثر معکوس بر مخاطبین می‌گذاشت، غیر مستقیم گویی و انعطاف و نرمی در کلام امروز آنان برای مخاطب ابهام آفرین و شبهه‌زا خواهد بود و آنان را به اهداف خود نزدیک‌تر می‌سازد.^۱

^۱ «رویکردشناسی تبلیغ در وهابیت» نشریه مرزبان نامه؛ رصد آخرین تحولات ادیان و مذاهب، شماره ۲، معاونت فرهنگی تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.

۱. فصل اول:

کلیات و مفاهیم

۱-۱. طرح‌نامه (کلیات و شناسه تحقیق)

مراد از طرح‌نامه، پایه ریزی چارچوب اصلی پژوهش است که به تبیین موضوع، اهمیت تحقیق و ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق، فایده تحقیق، سوالات تحقیق، روش تحقیق، ابزار تحقیق، مشکلات تحقیق، پیشینه تحقیق و مفاهیم اساسی تحقیق می‌پردازد.

۱-۱-۱. تبیین موضوع

در عصر کنونی تمامی صاحب نظران و اندیشمندان حوزه ارتباطات جمعی به این اجماع نظر رسیده‌اند که بشر در حال ورود به دوره جدیدی از تاریخ رسانه‌ها می‌باشد. در این خصوص برخی از صاحب نظران حوزه رسانه بر این باورند که در این دوره جامعه جدیدی در حال شکل‌گیری است که خصوصیت عمده آن حاکمیت تکنولوژی نوینی به نام ماهواره می‌باشد. این فناوری پیشرفته ماهواره‌ای موقعیت‌های تازه‌ای را پیش روی همه خصوصاً وهابیت با اهداف مختلف به ویژه تخریب اهل بیت ع قرار داده است لذا در حال حاضر بخش عظیمی از برنامه‌های شبکه‌های وهابی فارسی زبان به بحث اهل بیت علیهم السلام می‌پردازد از این رو گفته شده است بررسی این که شبکه‌های وهابی با چه نوع رویکرد‌هایی دنبال چه اهدافی هستند و تبیین روش‌های طرح مساله در خصوص اهل بیت علیهم السلام می‌تواند کمک شایانی به جلوگیری از نشر شبهات آنها داشته باشد. استفاده مداوم شبکه‌های وهابی از روایات اهل بیت علیهم السلام و حتی استناد آنها به کتب شیعه در این خصوص نیازمند تشریح این رویکرد جهت راهکارهای صحیح برای مقابله و همچنین ممکن ساختن روشن‌گری در خصوص موضوعاتی است که آنها با رویکردی خاص به دنبال نشر و اثبات عقاید خود به واسطه اهل بیت علیهم السلام هستند.

۱-۱-۲. سوالات تحقیق

در این پژوهش با سوالات گوناگونی مواجه هستیم، اما پرسش کلیدی و محوری در این خصوص به شرح زیر قابل طرح است:

۱-۱-۲-۱. سوالات اصلی

رویکرد شبکه های ماهواره ای وهابی فارسی زبان نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) چگونه است؟

۱-۱-۲-۲. سوالات فرعی

۱- مهم ترین شبکه های ماهواره ای وهابی فارسی زبان که بر علیه اهل بیت (علیهم السلام) تبلیغ می کند چه شبکه های و با چه هدفی هستند؟

۲- رویکرد سلبی شبکه های ماهواره ای فارسی زبان وهابی نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) چگونه بوده است؟

۳- رویکرد ایجابی شبکه های ماهواره ای فارسی وهابی نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) چگونه بوده است؟

۱-۱-۳. فرضیه های تحقیق

یافتن و کشف پاسخ های علمی برای سوالات مطرح شده، مستلزم طرح فرضیات است که هر یک می تواند به عنوان یک راه حل مساله تحقیق، پژوهشگر را در رسیدن به اهدافش یاری نماید. بنابراین به منظور سهولت در امر تحقیق فرضیاتی به شرح ذیل مطرح است:

۱-۱-۳-۱. فرضیه اصلی

این گونه به نظر می رسد شبکه های ماهواره ای فارسی زبان وهابی نسبت به اهل بیت ع در دستور کار تمامی مصاحبه ها و مذاکرات و جلسه های خود گاهی رویکرد ایجابی را در نظر گرفته اند که در آن به بیان تصدیق به فضایل و تظاهر به محبت اهل بیت علیهم السلام و نیز ادعای حسن روابط اهل بیت با خلفا، و همچنین نامگذاری برنامه ها به عنوانی به نام دفاع از اهل بیت (شبکه کلمه) و ادعای نامگذاری فرزندانشان به اسامی اهل بیت ع می پردازند و گاهی هم با رویکرد های سلبی به توهین و اتهامات ناشایست و شبهه افکنی نسبت به اهل بیت علیهم السلام و نیز مخالفت صریح با روایات، اتهام دروغ به اهل بیت ع و مخالفت با سیره اهل بیت ع می پردازند. البته به نظر می رسد که گویا این شبکه ها با جهت گیری ویژه به دنبال نشر و اثبات عقاید خود به واسطه اهل بیت علیهم السلام هستند.

۱-۱-۳-۲. فرضیه فرعی

- ۱- این گونه به نظر می رسد که هم اکنون وهابیت با چهار شبکه ماهواره ای فارسی زبان به نام های کلمه ، وصال حق، وصال فارسی یا توحید و شبکه نور اهل بیت علیهم السلام را نشانه گرفته اند که به شکل پیوسته علاوه بر تظاهر به محبت اهل بیت به تخریب شخصیت اهل بیت ع می پردازند.
- ۲- این گونه به نظر می رسد که سیاست این شبکه ها از طرفی با رویکردی تصدیق مآبانه همراه با تظاهر به فضائل و مناقب اهل بیت قصد تطهیر سلف خود و افکار انحرافی و افراطی خود را دارند.
- ۳- این گونه به نظر می رسد که این تیپ از شبکه ها از سویی با رویکردی همراه با توهین، افتراء و شبکه افکنانه قصد تخریب چهره اهل بیت ع و پایین آوردن شأن ایشان را دارند. و از طرفی قصد ترویج افکار خود و فرو نشاندن این عقائد در ذهن مخاطب را دارند.

۴-۱-۱. اهمیت و ضرورت تحقیق

از آنجا که با پیشرفت فکری و علمی بشر، اکتفا کردن به شیوه‌ها و روش‌های معمولی و سنتی نه تنها برای جهان خارج بدون جاذبه و تأثیر است بلکه برای نسل جدید نیز به طور قطع کافی و قانع کننده نیست و با توجه به اینکه ما امروزه در عصری زندگی می‌کنیم که در آن پیروان مختلف ادیان و مذاهب، با استفاده از شیوه‌ها و روش‌های تبلیغی مدرن سعی در تقارب و یا ایجاد دو دستگی و تفرقه میان ادیان دارند. از این رو، ضرورت و اهمیت این پایان نامه احساس می‌شد به این دلیل که وهابیت در تلاش است با روش‌های تبلیغی مختلف که یکی از آنها شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی زبان است به اهل بیت علیهم السلام بتازد یا به وسیله اهل بیت ع به اثبات عقاید خود بپردازد. لذا در حال حاضر دیده می‌شود برخی شبکه‌های وهابی به برخی علما تریبون می‌دهند که آن‌ها با استناد به برخی نظرات و احادیث و روایات، اهل بیت ع را نقد کنند و آن چیزی که خودشان می‌خواهند را می‌گویند. بنابراین این شبکه‌ها، با نقاب مذهب وارد این بازار شده‌اند. آن‌ها با تبلیغات مذهبی سعی در اشاعه ادیان مختلف و جذب مخاطب می‌کنند. ترفندهای زیادی از شبکه‌های وهابی فراوان دیده می‌شود به صورتی است که با قرائت یا نشان دادن یک قسمت از عبارت مورد نظرشان و پنهان کردن بخشی دیگر، به نحوی معنای مورد نظر روایت و یا نویسنده را تغییر می‌دهند که برای مخاطب مطلب صحیح سخیف جلوه داده شود و یا بصورت کلی معنای آن تغییر کند. از این رو شبکه‌های فارسی زبان وهابی همچون شبکه کلمه و وصال حق و وصال فارسی و شبکه نور با هدف ترویج و تهییج افکار جوانان و تبلیغ خشونت و افراطی‌گری با تکرار ادعای قرب به اهل بیت ع در غالب به تصویر کشاندن مراسم دعا و نوحه سرایی و قمه زنی و نوآوری در مذهب توسط انسانهای بی اطلاع به وجود آمده‌اند. بنابراین در این پژوهش ضروری دیده شد که برای مقابله با این فرقه و پاسخگویی به شبهاتی که مطرح می‌کنند و اتهاماتی که به سایر پیروان مذاهب اسلامی خصوصاً اهل بیت ع وارد می‌نمایند، لازم است که با شیوه‌های تبلیغی و ابزارهایی که این فرقه بکار می‌گیرند، آشنا شوند تا بتوانند در راه مقابله با آن‌ها و کم اثر کردن تبلیغات‌شان گامهای صحیح بردارند و از شیوه‌هایی که بتوانند از تبلیغات آنان جلوگیری کند استفاده کنند چون برای مقابله با هر پدیده‌ای شناخت

صحیح آن پدیده ضروری است لذا برای جلوگیری از گسترش این اعتقادات علاوه بر شناخت ماهیت آن باید روش های گسترش و توسعه این تفکر را به صورت دقیق شناخت تا بتوان راه های مقابله با آن را طراحی کرد

۱-۱-۵. اهداف تحقیق

از آغاز انتخاب موضوع، تعیین اهداف اصلی و کوشش در جهت دسترسی به آن مورد توجه بوده است. لذا تلاش شده تا به شیوه ای ضابطه مند و با در نظر گرفتن روشهای علمی تحقیق اهداف مورد نظر محقق عملیاتی گردد. اهداف اصلی این تحقیق جنبه علمی داشته و در راستای تولید علم محسوب می گردد مهم ترین آن اهداف عبارتند از:

- ۱- نشان دادن رویکرد واقعی شبکه های وهابی فارسی زبان در خصوص اهل بیت علیهم السلام
- ۲- تبیین و تحلیل شیوه های استناد شبکه های وهابی فارسی زبان به کلام اهل بیت علیهم السلام
- ۳- نشان دادن شکل ساختاری انواع شگرد های شبکه های وهابی فارسی زبان در استفاده از روایات اهل بیت علیهم السلام برای زیر سوال بردن عقاید شیعه.

۱-۱-۶. کاربردهای تحقیق

این پژوهش می تواند در مطالعات دانشجویی و دانشگاهی پاسخگوی مناسبی برای سوالاتی در خصوص رویکرد شبکه های ماهواره ای وهابی فارسی زبان نسبت به اهل بیت ع باشد. و همچنین این پژوهش می تواند مورد استفاده مراکز زیر قرار گیرد:

- ۱- مراکز رصد و تحلیل شبکه های وهابی
- ۲- مراکز وهابیت پژوهی
- ۳- مراکز تحقیقاتی که هدف آنها پاسخ به شبهات است

۷-۱-۱. مواد و روش تحقیق

روش پژوهش از سازه‌های بسیار مهم و تاثیر گذاری است که می‌تواند در سرنوشت یک پژوهش تاثیر مستقیم و فوق العاده ای بر جای نهد. اگر یک نوشته در مسایلی نظیر منبع شناسی، پژوهش و استناد و نگارش، دارای روشی درست، علمی و منظمی و واقعگرایانه باشد، به همان اندازه مورد پذیرش قرار می‌گیرد. لذا می‌توان گفت این شیوه تحقیق معمولاً فرآیندی است که طی آن پژوهشگر مجموعه ای از فعالیت ها و اقدامات را برای رسیدن به هدف یا اهداف خاص، یعنی پاسخگویی به سوالات مورد نظر خود به انجام می‌رساند. با توجه به موضوع پایان نامه منبع اصلی اطلاعات جهت تحلیل، رصد شبکه های وهابی فارسی زبان و استفاده از آرشیو آنها است اما با توجه به شیوه اتخاذ شده، به روش کتابخانه ای جهت مطالعه شگرد های رسانه ای و همچنین به مصاحبه با متخصصین رصد شبکه ها و تحلیل گران رسانه ای نیز پرداخته می‌شود. همچنین در برخی زمینه ها مانند استناد آنها به روایات نیز لازم است به کتب روایی و یا رجالی شیعه مراجعه شود. لذا در مواد این تحقیق گفته می‌شود برای شناخت ابعاد گوناگون وهابیت و اهل بیت از مراجعه به منابع متعدد و متنوع، گریزی نیست. بنابراین در ابتدا نیاز است که شبکه های ماهوارایی که بر ضد اهل بیت فعالیت دارند را شناخت با این حال با توجه به اینکه در این پژوهش با توجه به محدوده زمانی مورد بررسی، گردآوری داده‌ها به شیوه مشاهده ای و کتابخانه ای صورت گرفته است. از این رو شیوه بکار گرفته شده در پژوهش حاضر، رویکرد توصیفی و تحلیلی است که بر مبنای داده های متون موجود و گزارشات با استفاده از اسناد انجام خواهد گرفت. تلاش ما بر آن خواهد بود تا توصیف دقیق و علمی از موضوع و مساله خود، ارائه دهیم. از این رو از این طریق می‌توان به پاسخ مساله تحقیق و ارزیابی فرضیه‌های مورد نظر، به توصیف رخدادها و کشف حقیقت و واقعیت و در پایان به یک نتیجه گیری قابل قبول نائل شد.

۸-۱-۱. پیشینه تحقیق

نظر به بررسی به عمل آمده از کتاب، پایان نامه ها یا مقاله هایی که بطور مستقیم ناظر به این مسئله باشد و با عنوان موضوع تحقیق ما وارد بحث در این زمینه شود چیزی به دست نیامده است.

پژوهش‌های جدید هر کدام به زاویه خاصی از موضوع پرداخته‌اند، که با موضوع مورد پژوهش ما ارتباط ندارد. گرچه از لابه لای کتبی که پیرامون وهابیت نوشته شده است می‌توان به روش تبلیغی وهابیت رسید. ولی در زمینه شبکه‌های ماهواره‌ای موجود بر ضد اهل بیت ع در این خصوص چیزی بدست نیاوردیم.

هرچند در مورد خود شبکه‌های ماهواره‌ای نیز تحقیقاتی تدوین شده است ولی در باره چگونگی رویکرد شبکه‌های ماهواره‌ای وهابی فارسی زبان نسبت به اهل بیت تا کنون تحقیق مستقلی صورت نگرفته است. از آنجایی که موضوع این تحقیق تازه و بکر است تاکنون بصورت خاص به این موضوع پرداخته نشده است و رویکرد تحقیق‌هایی که در خصوص شبکه‌های ماهواره‌ای است معمولاً متمرکز بر شبکه‌های شیعی موجود بوده است. همچنین نقد‌های وارد بر شبکه‌های وهابی در داخل و خارج کشور نیز با رویکرد نقد شبکه‌های وهابی عرب زبان بوده است و به شبکه‌های فارسی زبان پرداخته نشده است.

بنابراین تنها منابع موجود مرتبط می‌شود به مرکز تحقیقات صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مرکز تهران و مؤسسه باقر العلوم قم، آن هم در سطح مقالات رسانه‌ای، که این مقالات که در فصلنامه‌های رسانه به چاپ رسیده است اما در مورد تعریف و کارکرد شبکه‌های ماهواره و رسانه‌های دنیایی از تحقیقات انجام پذیرفته است چه به صورت کتب مختلف و چه به شکل پایان نامه که در این قسمت به عنوان پیشینه تحقیق بخشی از آنان را ذکر می‌کنیم

۱- ذوالقدر حسین و قاسم زاده مرتضی، آسیب‌شناسی اجتماعی سریال‌های شبکه‌های ماهواره‌ای بر نگرش مخاطب ایرانی. در این مقاله به واری‌های تأثیرات سریال‌های شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی زبان بر نگرش مخاطبین می‌باشد.